

**UCHWAŁA NR III/31/2024
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU**

z dnia 19 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028**

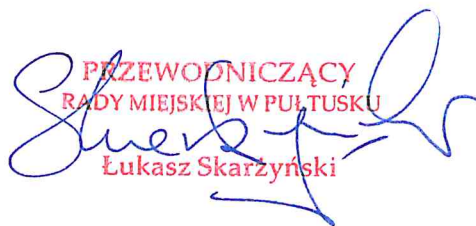
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 424), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XL/366/2021 Rady Miejskiej w Pułtusk z dnia 29 marca 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pułtusk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU
Lukasz Skarzyński**

Załącznik
do Uchwały III/31/2024
Rady Miejskiej w Pułtusk
z dnia 19 czerwca 2024r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

na lata 2024 - 2028

Pułtusk 2024r.

Spis treści

I. Wstęp

II. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

1. Definicja przemocy
2. Rodzaje przemocy

III. Analiza zjawiska przemocy

IV. Cele programu

1. Cel główny
2. Cele szczegółowe
3. Adresaci programu

V. Podmioty realizujące Program

VI. Czas realizacji Programu

VII. Przewidywane efekty realizacji Programu

VIII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

IX. Źródła finansowania Programu

X. Harmonogram działań

I. Wstęp

Przemoc domowa stanowi jeden z najważniejszych problemów współczesnych państw na całym świecie. Wokół przemocy istnieje wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc jest zjawiskiem na tyle wszechobecnym, że jego wyjaśnienie wymaga interdyscyplinarnego spojrzenia. Analizuje się je zarówno na gruncie prawnym, moralnym, społecznym oraz psychologicznym. Psycholog i prawnik trochę inaczej będą widzieli i rozumieli zagadnienie przemocy, choć przyświecają im te same cele tj. ochrona ofiar i przeciwdziałanie przemocy domowej. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą. Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem życia człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Propagując ideę pomocy osobom pokrzywdzonym został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028, którego celem jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej, który koreluje z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pułtusk.

Niniejszy Program stanowi aktualizację, kontynuację i rozwinięcie poprzednio obowiązującego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026.

II. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc to nie to samo, co agresja. To, co odróżnia przemoc od agresji, to przewaga sił jednej ze stron. W przemocy jest ona zawsze po stronie osoby stosującej przemoc,

w przypadku agresji - zrównoważona. Gdy siły obu stron są równe i dochodzi do zachowań agresywnych, wówczas możemy mówić jedynie o sytuacji konfliktowej.

O przemocy mówimy wówczas, gdy spełnione są cztery warunki:

Intencjonalność – działania osoby stosującej przemoc domową nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia bliskich i zadawania im bólu. Osoba stosująca przemoc dąży do uzyskania pełnej kontroli i władzy nad osobą doznającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonana, że wie co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym posiada wyłączne prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.

Dysproporcja siły – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, osoba doznająca przemocy staje się coraz bardziej bezradna, a osoba stosująca przemoc – coraz bardziej silna i bezkarna.

Naruszanie godności i praw – osoba stosująca przemoc domową narusza godność osoby doznającej przemocy, poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)

Powodowanie cierpienia i szkód – osoby doznające przemocy doznają zarówno szkód fizycznych jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy domowej mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

Jeżeli te cztery warunki zostaną spełnione, wówczas bez wątpienia możemy mówić, że w danej relacji występuje zjawisko przemocy.

Zjawisko przemocy może występować w różnych relacjach. W każdej z nich zawsze występuje nierównowaga sił – przez co osoba słabsza ma mniejszą zdolność do obrony:

1. Mężczyzna – kobieta - to najczęściej występująca przemoc. Mężczyzna wykorzystując swoją przewagę np. siłę fizyczną, pozycję społeczną, zależność ekonomiczną, podporządkowuje sobie partnerkę wbrew jej woli.

2. **Kobieta – mężczyzna** - przemoc w tej relacji pojawia się coraz częściej, choć ciągle wzbudza wiele kontrowersji. Powstaje wówczas, gdy kobieta ma przewagę nad mężczyzną w sferze ekonomicznej, intelektualnej i emocjonalnej. Często szantażuje, ma pretensje, które zniewalają mężczyznę i uniemożliwiają jego samoobronę. Kobiety stosują również wobec mężczyzn przemoc fizyczną, ale zdarza się to rzadko.

3. **Rodzic – dziecko** - rodzice wykorzystują swoją przewagę we wszystkich aspektach życia np. siła fizyczna, doświadczenie zawodowe, dojrzałość emocjonalna i umysłowa. Oprócz tego mają tzw. „władzę rodzicielską”, która pozwala niektórym rodzicom traktować dzieci jak swoją własność, z którą mogą robić to, co uważają za słuszne.

4. **Dorośle dzieci-starzejący się rodzice** – często zdarza się to w rodzinach, w których dzieci przez wiele lat doświadczały przemocy ze strony rodziców lub były świadkiem stosowania przemocy jednego rodzica wobec drugiego. „Wyuczyły” się zachowań przemocowych i w wyniku zmiany układu sił zaczęły je stosować.

5. **Rodzina-niepełnosprawny** – opieka nad chorym i niepełnosprawnym członkiem rodziny wymaga wielu wyrzeczeń i podporządkowania swojego życia potrzebom chorego. Wywołuje to wiele nieprzyjemnych emocji, tj. żal, smutek, frustracja, bezsilność, bezradność, poczucie krzywdy. Jest to trudne i nie wszyscy potrafią sobie z tym poradzić. Często jedynym znanym sposobem rozładowania ww. emocji jest agresja wobec chorego.

6. **Starsze rodzeństwo-młodsze** – starsze dzieci często znęcają się nad młodszymi, powielając tym samym zachowania przemocowe dorosłych zaobserwowane w domu, które mają na celu wymuszenie posłuszeństwa i podporządkowanie. Przypomina to zjawisko „fali” w wojsku i szkole.

7. **Rodzina-inni** – dotyczy to szczególnie członków rodziny o innej orientacji seksualnej. Narażeni są oni na szykany, przemoc fizyczną i psychiczną. Sytuację tych osób pogarsza mała tolerancja społeczna, przyzwalająca na przemocowe traktowanie.

Przedstawione relacje pokazują, że osoby doznające przemocy domowej, w zależności od układu „wchodzą” także w role sprawców, np. można być osobą doznającą przemocy w relacji z ojcem/matką dziecka, a jednocześnie osobą stosującą przemoc w relacji z dzieckiem albo innym członkiem rodziny.

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Czynniki wpływającymi na kumulowanie się agresji w zachowaniu sprawców długotrwałej przemocy są m. in.: zła sytuacja mieszkaniowa, ciągłe kłopoty finansowe, problemy zdrowotne, niska pozycja społeczna, ciągłe niepowodzenia w przezwyciężaniu trudności życiowych, niemożność prawidłowego odreagowania swoich emocji, zaburzenia osobowościowe i charakterologiczne, uzależnienia występujące w rodzinie.

Rodzaje przemocy :

- 1. Przemoc fizyczna** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie życia.
- 2. Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej lęku, strachu oraz szantaż.
- 3. Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdepresjonowania jej seksualności.
- 4. Przemoc ekonomiczna** – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
- 5. Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeksu karnego „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad

małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 zobowiązuje gminę do „opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Realizacji tego zadania ma służyć **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Pułtusk na lata 2024-2028.**

Program wchodzi w życie przy następującym stanie prawnym:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny.
8. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

III. Analiza zjawiska przemocy na terenie gminy Pułtusk

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce, jest to również ważny problem na terenie naszego miasta i gminy.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy domowej. Przemoc w środowisku domowym to ciągle jeszcze temat wstydlawy, często zatajany, aż do chwili zaistnienia sytuacji drastycznych i bezpośredniej przemocy fizycznej. Zjawisko przemocy jest

trudne do zdiagnozowania również ze względu na różnorodność form występowania przemocy.

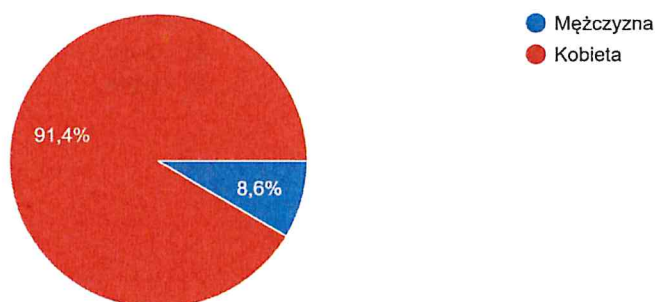
Na terenie gminy Pułtusk przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym. Często wiąże się to z problemem nadużywania alkoholu, czy niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, gdzie świadkami są jedynie jej członkowie. Bezsilność, strach, troska o własne zdrowie i życie, a przede wszystkim o dzieci, skłania do powiadomienia odpowiednich służb, które uruchamiają procedurę „Niebieskie Karty”. Analiza zjawiska przemocy domowej została oparta na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców na temat zjawiska przemocy, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez miasto działań w tym zakresie.

Gmina Pułtusk jest gminą miejsko-wiejską, liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 23557 osób .

W dniach 15 stycznia 2024r. do 9 kwietnia 2024r. odbyły się badania ankietowe wśród mieszkańców miasta mające na celu wskazanie poziomu wiedzy badanych mieszkańców na temat zjawiska przemocy domowej, instytucji wsparcia, reakcji na przemoc i satysfakcji z podejmowanych przez miasto działań w tym zakresie. Badanie zostało przeprowadzone w wersji online i miało charakter dobrowolny. Kampania informacyjna na ten temat przeprowadzana była w Internecie, konkretnie social mediach i ostatecznie w badaniach uczestniczyło 187 dobrowolnych uczestników.

1. Płeć osoby ankietowanej:

187 odpowiedzi

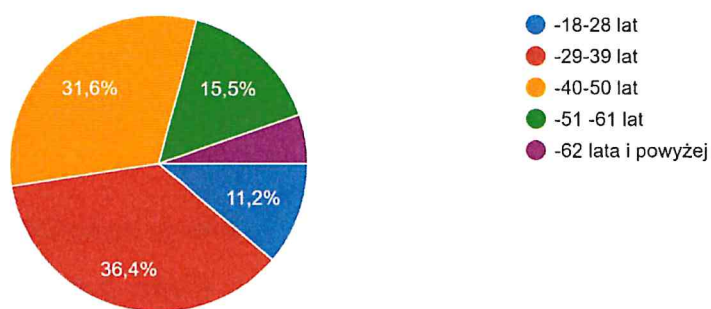

Na pokazanym wykresie obrazkowym pokazana jest ilość osób ankietowanych, podzielona ze względu na płeć. Badaniem w większości zainteresowały się kobiety, mężczyźni byli mniej aktywni i skłonni do wypowiedzi. W badaniu mogły wziąć udział osoby powyżej 18-tego roku życia, górna granica wiekowa nie była uwzględniona.

Rozkład w zakresie wieku ankietowanych prezentuje się następująco.

2. Wiek osoby ankietowanej:

187 odpowiedzi

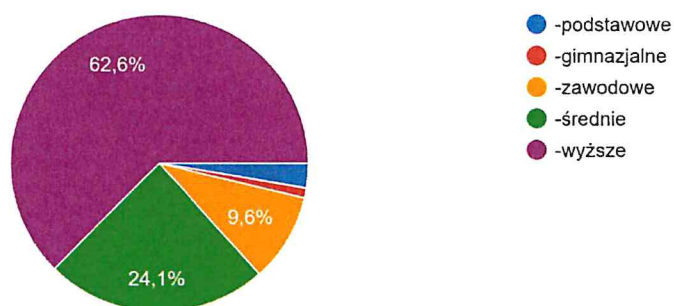

Większość badanych to osoby: 29-39 lat, i jest to niemal 36,4%. Najmniej aktywne były osoby powyżej 62 roku życia.

Rozkład wykształcenia osób badanych prezentuje się następująco:

3. Wykształcenie osoby badanej:

187 odpowiedzi

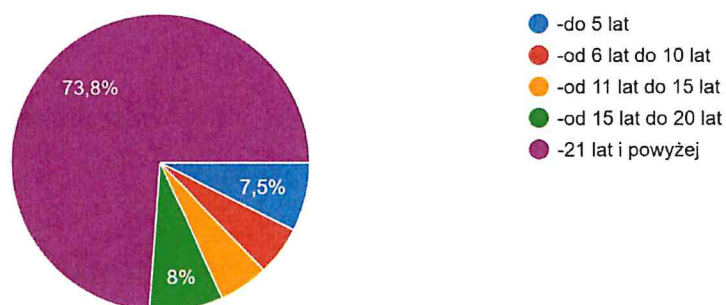

Wynik nie jest zaskakujący, zazwyczaj osoby z wyższym wykształceniem wykazują większą aktywność społeczną i mają świadomość wagi tematu.

Ankieta uwzględniała też taką zmienną, jak czas życia osoby w Gminie Pułtusk:

4. Jak długo osoba badana mieszka na terenie gminy Pułtusk:

187 odpowiedzi

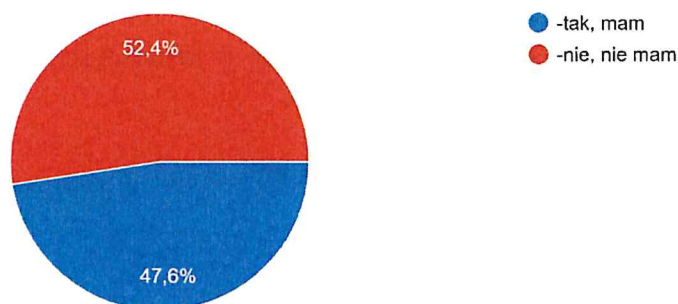

Z możliwości wypowiedzenia się skorzystały osoby żyjące w Gminie Pułtusk ponad 21 lat, ale cieszy też aktywność „młodych” stażem mieszkańców gminy. Odpowiedzialność za działania w mieście winna leżeć w gestii wszystkich mieszkańców, bez znaczenia czy żyją tu od pokoleń czy są osobami przybyłymi z innych miejsc w Polsce czy nawet świecie.

Ankieta w dalszej części dotyczy już zjawiska przemocy domowej i kwestii z tym tematem związanych. Pierwsze pytanie dotyczyło wiedzy na temat występowania zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu. Wyniki przedstawiają się następująco:

5. Czy osoba badana ma wiedzę o występowaniu przemocy domowej w najbliższym otoczeniu (rodzina, znajomi, sąsiedztwo)?

187 odpowiedzi

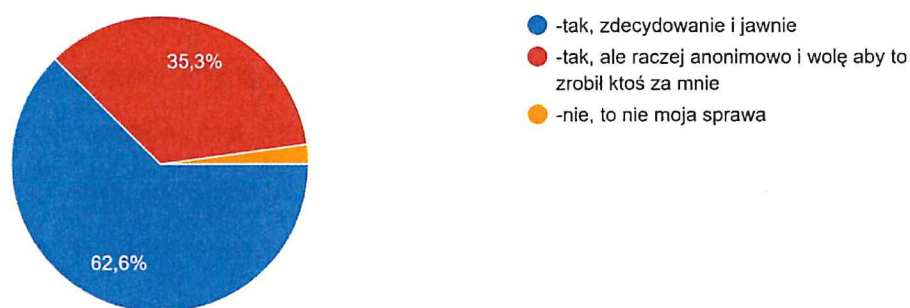

Większość ankietowanych nie ma wiedzy i nie dostrzega zjawiska co może wynikać, albo z faktycznego braku przemocy domowej w otoczeniu lub nie wiedzy na temat jej symptomów. Z drugiej strony, aż 47,6% badanych wie o przemocy domowej w otoczeniu rodzinnym, towarzyskim i sąsiedzkim. Są świadomi tego, że w otoczeniu dzieje się krzywda psychiczna i fizyczna, należy mieć nadzieję, że wszystkie te osoby podjęłyby jakiegokolwiek działania aby ten proces powstrzymać.

Kolejne pytanie ankietowe podejmuje problem aktywności obywatelskiej w zakresie ujawniania i zgłaszania przemocy domowej:

6. Czy osoba badana zareagowała lub byłaby w stanie zareagować gdyby sytuacja przemocy domowej miała miejsce w najbliższym otoczeniu?

187 odpowiedzi

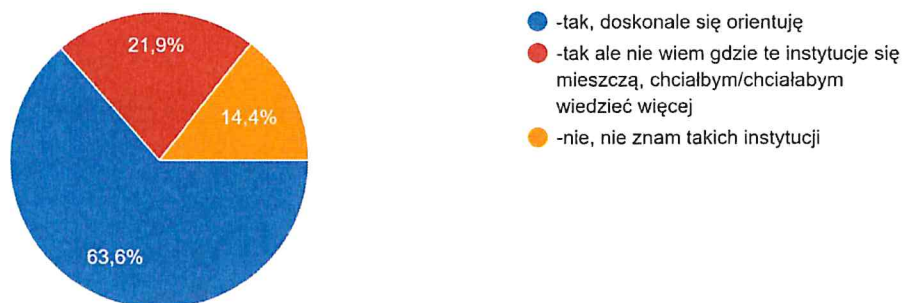

Uzyskany wynik jest bardzo optymistyczny, aż 62,6% osób ankietowanych deklaruje swoją odwagę cywilną, empatię i gotowość do informowania odpowiednich służb o przemoc. Tylko 2,1% ankietowanych uważa, że należy ignorować i nie angażować się w działania na rzecz innych. Może to wynikać z obawy o własne bezpieczeństwo, ewentualnie z niewiedzy w zakresie działań, jakie można podjąć lub informacji o instytucjach wsparcia na terenie gminy.

Następne pytanie obrazuje wiedzę na ten temat:

7. Czy osoba badana ma wiedzę na temat instytucji wsparcia na terenie miasta adresowanych do osób doświadczających przemocy domowej ?

187 odpowiedzi

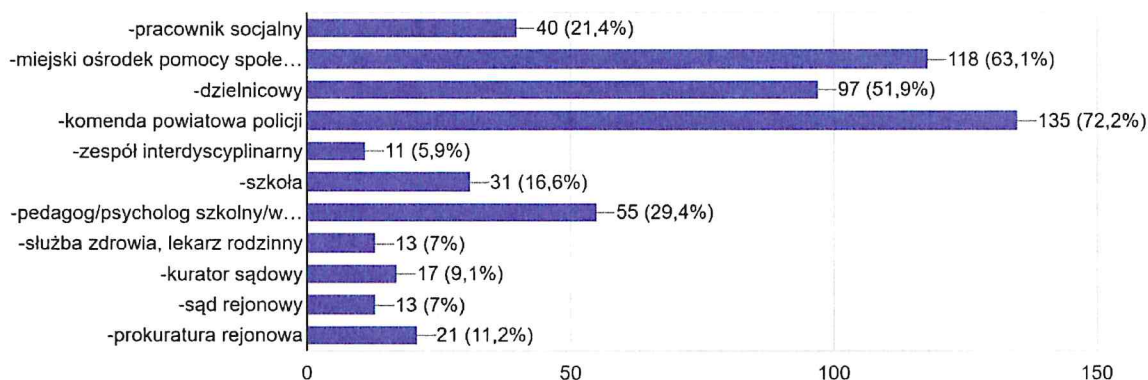

Większość ankietowanych doskonale orientuje się jakie instytucje i służby mają za zadanie wspierać osoby doświadczające przemocy domowej oraz wzmacniać ich poczucie bezpieczeństwa. 36,3% respondentów przyznała, że ma potrzebę poszerzenia swojej wiedzy albo gruntownego uzupełnienia wiadomości w powyższym zakresie.

W kolejnym pytaniu ankietowani wypowiedzieli się gdzie zgłaszają/zgłaszałiby sytuacje przemocowe w najbliższym otoczeniu:

8. Do której z poniższych instytucji lub osób zgłosiłby się Pan/zgłosiłaby się Pani w sytuacji związanej z przemocą domową (możliwość wyboru kilku odpowiedzi):

187 odpowiedzi

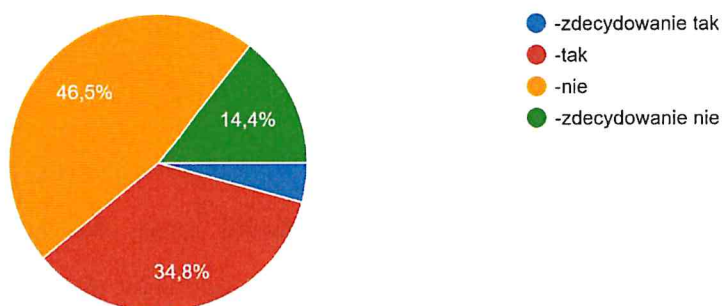
Badani w 72,2% w pierwszej kolejności kierują się do Policji, następnie do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej -63,1%. Warto podkreślić, że badani mogli wybrać kilka odpowiedzi, zatem nie można wykluczyć, że jedna osoba powiadomi kilka instytucji. Najmniejsza ilość

osób zdecydowałyby powiadomić Zespół Interdyscyplinarny – 5,9%. Nasuwa się wniosek, iż istnieje potrzeba kampanii informacyjnej na temat działalności zespołu.

Kolejne pytanie dotyczy tego, jak badani postrzegają infrastrukturę wsparcia dla rodzin i osób w kryzysie przemocowym.

9. Czy Pana/Pani zdaniem oferta działań wobec osób doznających przemocy domowej na terenie miasta Pułtusk jest wystarczająca:

187 odpowiedzi

Prawie połowa badanych wypowiedziała się, że oferta wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy nie jest wystarczająca. Z rozmów z rodzinami, gdzie wystąpił problem przemocy domowej, wynika, iż każdorazowo chciałyby porozmawiać z psychologiem, prawnikiem, mieć szybki dostęp do terapeuty uzależnień.

Rozkład dotyczący nasilenia zjawiska przemocy domowej wygląda następująco:

10. Czy Pani/Pana zdaniem zjawisko przemocy domowej na terenie gminy Pułtusk występuje? Jeśli tak to w jakim nasileniu?

187 odpowiedzi

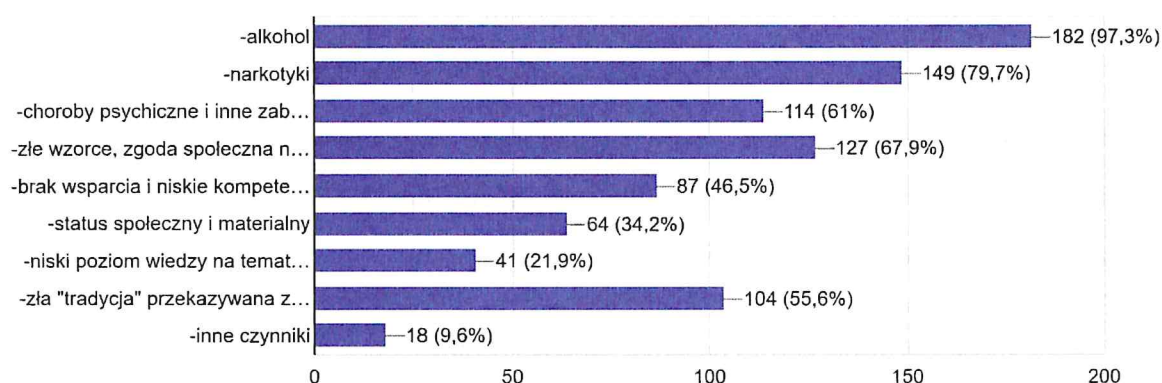

Większość ankietowanych uznało, iż zjawisko przemocy występuje i dotyczy wszystkich środowisk. Analiza danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny potwierdza powyższą tezę. Przemoc domowa występuje w rodzinach o wysokim i niskim statusie społecznym bez względu na wykształcenie.

Ankietowani mieli okazję wypowiedzieć się, co ich zdaniem powoduje przemoc domową i również mieli możliwość wybrać kilka elementów. Rozkład wygląda następująco:

11.Co Pani/Pana zdaniem doprowadza do przemocy domowej?(możliwość wyboru kilku odpowiedzi)

187 odpowiedzi

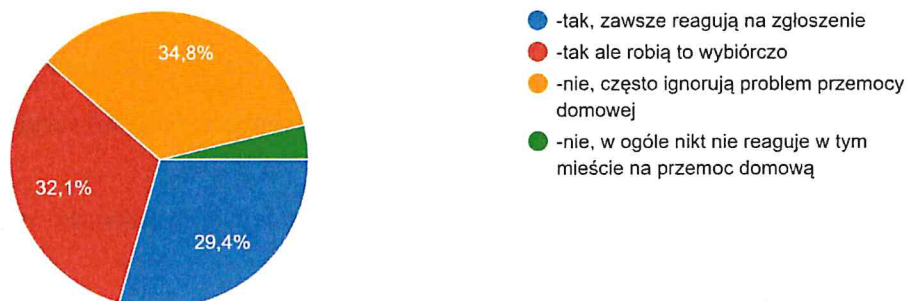

Oczywiste było, że alkohol oraz substancje psychoaktywne będą wskazane jako główny powód wszczynania awantur i używania przemocy. Aż 97,3% badanych uważa, że alkohol niszczy polskie rodziny, obciąża je emocjonalnie i zdrowotnie, niesie ze sobą negatywne doświadczenia. W dalszej kolejności badani uważają, że za przemoc domową odpowiadają złe wzorce oraz tradycje rodzinne. Wszelkie badania wykazują, że tendencje do stosowania przemocy ma charakter „dziedziczny”, a dawne osoby doznające przemocy w rodzinie przechodzą płynnie w osoby stosujące przemoc.

Respondenci wypowiedzieli się na temat reakcji służb zaangażowanych w działania antyprzemocowe.

12.Czy Pani/Pana zdaniem służby pomocowe (policja, pomoc społeczna, służba zdrowia itp.) na terenie miasta reagują wystarczająco na problem przemocy domowej?

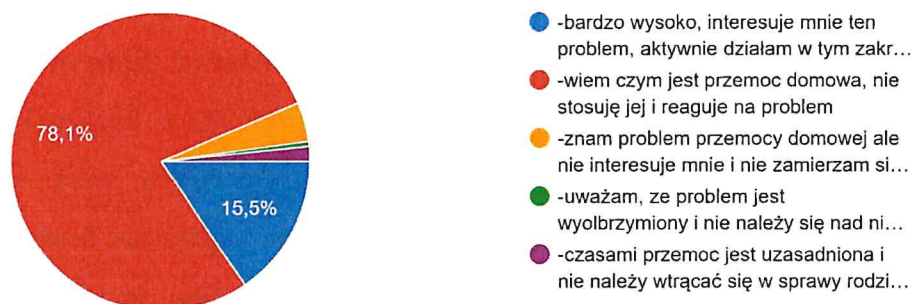
187 odpowiedzi

Zdaniem 34,8 % reakcja służb nie jest satysfakcjonująca, a 3,7 % badanych fatalnie ocenia pracę instytucji i służb. Ponad 50 % badanych wystawiło ocenę pozytywną i satysfakcjonującą. Mimo to jednak w najbliższym czasie należy zintensyfikować działania mające na celu walkę z przemocą domową.

13.Jak Pan/ Pani ocenia swoją wiedzę na temat zjawiska przemocy?

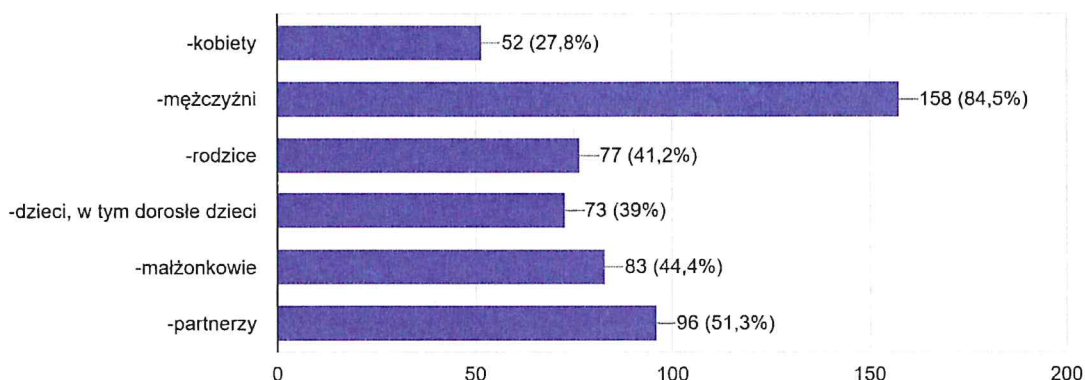
187 odpowiedzi

Kolejny punkt ankiety wskazuje na ile problem przemocy domowej jest dla ankietowanych istotny i jaką mają z tego zakresu wiedzę. Niemalże 78,1% ankietowanych zadeklarowało, że ma wiedzę na ten temat, nie stosuje żadnych form przemocowych w swoim otoczeniu oraz reaguje na problem. Ponad 15,5% badanych uważa się za ekspertów w tej dziedzinie, niewielki procent zaś ignoruje lub lekceważy problem.

14. Czy Pana/Pani zdaniem przemoc najczęściej stosują? (możliwość kilku odpowiedzi)

187 odpowiedzi

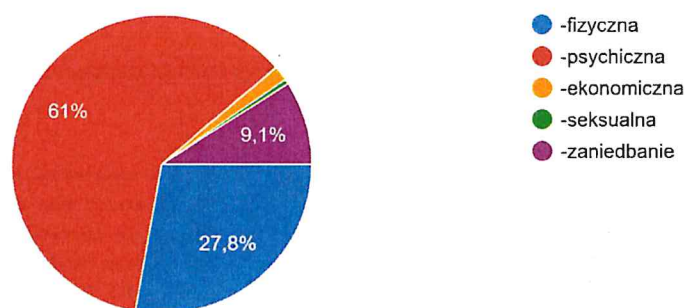

Ankietowani wypowiedzieli się kto ich zdaniem najczęściej stosuje przemoc domową. Wyniki obrazują, że to mężczyźni najwięcej są osobami stosującymi przemoc. W dalszej kolejności do przemocy dochodzi w związkach partnerskich oraz rodziców wobec swoich dzieci. Rodziców zatem należy edukować, wskazywać skuteczne i alternatywne metody wychowawcze.

W następnym pytaniu ankietowani wypowiedzieli się na temat najczęściej występującej formy przemocy domowej:

15. Jaka Pani/Pana zdaniem forma przemocy stosowana jest najczęściej w rodzinie:

187 odpowiedzi

Respondenci w 61% uważają, iż najbardziej dominującą jest przemoc psychiczna. Zdaniem ankietowanych osoby doświadczające przemocy domowej najczęściej spotykają się z manipulacją, poniżaniem, lekceważeniem, odrzuceniem i innym dotkliwymi przejawami

przemocy psychicznej. Powyższy wynik świadczy o świadomości badanych w zakresie teoretycznej wiedzy o przemocy domowej. Drugie miejsce zajęła przemoc fizyczna, zaś najmniejszy odsetek badanych wskazała, przemoc seksualną jako dominującą w procesie przemocy domowej.

Dwa kolejne pytania dotyczyły między innymi otwartości na zdobywanie wiedzy oraz kompetencje związane z procedurą „Niebieskie Karty”:

16.Czy byłaby Pani/byłby Pan zainteresowany poszerzaniem swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział ...ch bezpłatnie przez instytucje na terenie miasta:

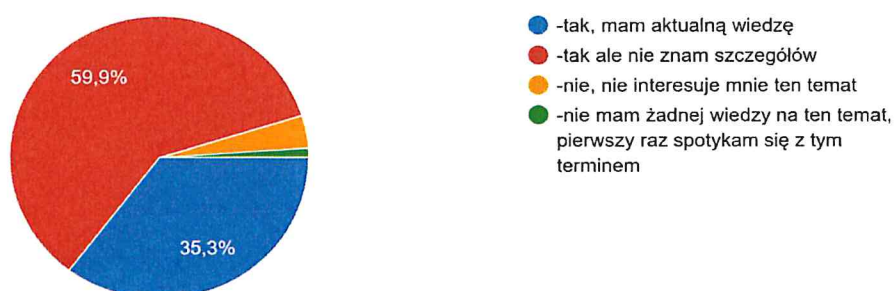
187 odpowiedzi

Badani, aż w 65,8% deklarują, że chętnie dowiedzą się więcej na temat zjawiska przemocy domowej, poznają obowiązujące przepisy i prawa jakie przysługują w sytuacji kryzysu przemocowego. W przyszłości należy wykorzystać tę otwartość społeczną i podjąć działania edukacyjne i profilaktyczne.

17.Czy ma Pani/ Pan wiedzę na temat procedury Niebieskiej Karty i działań z nią związanych?

187 odpowiedzi

Sama procedura „Niebieska Karta” jest bardzo dobrym początkiem do podjęcia tematu edukacji społecznej. Zaledwie 35,3% respondentów posiada aktualną wiedzę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Warto podjąć działania informacyjne na terenie gminy Pułtusk i zaadresować je do wszystkich instytucji zobowiązanych do działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podsumowując badania można pokusić się o wnioski:

- kobiety są dużo bardziej aktywne w zakresie działań społecznych i troski o miasto,
- wiedza ankietowanych na temat przemocy domowej jest wysoka, ale deklarują chęć jej uzupełnienia czy poszerzenia,
- badani dostrzegają siłę przemocy psychicznej i mimo że jest trudniejsza do udowodnienia to jest wyraźna i uświadamiana,
- zdaniem ankietowanych baza wsparcia do rodzin doświadczonym kryzysem przemocy jest niewystarczająca i należy ją poszerzyć i dostosować do potrzeb,
- reakcje służb zaangażowanych w tematykę przemocy domowej są również niesatysfakcjonujące i w najbliższym czasie warto zmobilizować działania w celu efektywniejszej współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

IV. Cele programu

Cel główny:

Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

- inicjowanie i wspieranie działań polegających na podniesieniu świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy domowej;
- kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy;
- podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Cele działań i przewidywane efekty realizacji programu odnoszą się do obszarów:

- **profilaktyki** – promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności interpersonalnych;
- **edukacji** – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków, informowanie o możliwych formach pomocy;
- **interwencji** – przerwanie przemocy, ochrona osób doznających przemocy, izolacja i oddziaływanie na osoby stosujące przemoc;
- **wspierania** – przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u osób doznających przemocy domowej, uświadamianie praw i możliwości rozwiązania problemu poprzez pomoc psychologiczną, prawną i socjalną.

Program skierowany jest do:

1. Mieszkańców Gminy Pułtusk.

2. Osób doznających przemocy domowej, w tym:

- dzieci,
- współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
- osób starszych,
- osób niepełnosprawnych.

3. Osób stosujących przemoc domową.

4. Świadków przemocy domowej.

5. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

V. Podmiotami realizującymi program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą:

- Urząd Miejski w Pułtusk;
- Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusk;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pułtusk;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pułtusk;
- Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Pułtusk;
- poradnie terapii uzależnień;

- Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pułtusk;
- placówki oświatowe;
- placówki służby zdrowia;
- Prokuratura Rejonowa w Pułtusk;
- Sąd Rejonowy w Pułtusk;
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Pułtusk;
- prasa lokalna.

VI. Czas realizacji programu

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej zostanie zrealizowany w latach 2024 – 2028.

VII. Przewidywane efekty realizacji programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej;
- zmianę postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy domowej;
- spadek liczby przypadków przemocy domowej;
- wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych u osób doznających przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy;
- zintegrowanie działań poszczególnych instytucji gminnych na rzecz ochrony i pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz oddziałujących efektywnie na osoby stosujące przemoc domową i świadków przemocy domowej;

- wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

VIII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.

Monitorowanie realizacji programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, składaną w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk do dnia 31 stycznia każdego roku.

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu, będzie przedkładane przez Burmistrza Miasta Pułtusk, w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Miejskiej w Pułtusk.

IX. Źródła finansowania programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Urzędu Miejskiego w Pułtusk, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

X. Harmonogram działań:

Cel główny :

Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	REALIZATORZY	TERMIN REALIZACJI
I. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy domowej.	1. Upowszechnienie informacji na temat przemocy domowej i podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy domowej.	- prelekcje i pogadanki - upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej - dostępność do ogólnopolskich i lokalnych całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych, lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą - artykuły w lokalnych mediach - ulotki - umieszczenie informacji na stronie BIP Urzędu Miejskiego	- Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - GKRPA w Pułtusk - prasa lokalna - placówki oświatowe	2024 - 2028
	2. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy.	- działalność placówek wsparcia dziennego - organizowanie zajęć w ramach szkolnych programów profilaktyki oraz imprez środowiskowych	- MOPS w Pułtusk - PCPR w Pułtusk - placówki oświatowe - GKRPA w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - organizacje pozarządowe	2024 - 2028
	3. Prowadzenie działalności profilaktycznej z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wśród osób dorosłych.	- promowanie grup wsparcia i grup samopomocowych - organizowanie spotkań edukacyjnych i zajęć warsztatowych	- Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji w Pułtusk - MOPS w Pułtusk - GKRPA w Pułtusk - organizacje pozarządowe	2024 - 2028
II. Kompleksowa pomoc rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy	1. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.	- podejmowanie procedury Niebieskiej Karty - funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego - specjalistyczne poradnictwo : psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, medyczne, prawne i socjalne	- Zespół Interdyscyplinarny w Pułtusk - MOPS w Pułtusk - PCPR w Pułtusk - Komenda Powiatowa Policji	2024 - 2028

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028

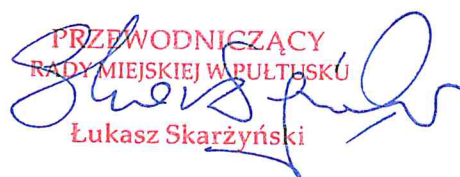
Ustawą z dnia 29 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzono zmiany, które weszły w życie w dniu 22 czerwca 2023 r., i zobowiązały gminy do aktualizacji przepisów na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej w art. 6 ust. 2 pkt 1 nałożyła na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Wobec powyższego przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026 należy znowelizować i uaktualnić do obecnie obowiązujących przepisów prawa. Głównym celem programu jest podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy domowej.

Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, a tym samym przyczyni się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania i ograniczenia zjawiska przemocy. Realizacja Programu zakłada, że nastąpi dalszy wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy i zostanie wzmocniony zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ W PUŁTUSKU

Łukasz Skarżyński

